

sygn. akt (...)

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 lutego 2022 r. powód W. D. wniósł o zasądzenie od pozwanego Urzędu Miejskiego w C. kwoty 25.632 zł tytułem nagrody jubileuszowej wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia 13 kwietnia 2019 r. i o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, że był zatrudniony w Urzędzie Miejskim w C. od 6 grudnia 2006 r., a w listopadzie 2018 r. pozwany złożył mu oświadczenie zawierające wypowiedzenie stosunku pracy. Nastąpił oto mimo faktu, iż podlegał on ochronie przedemerytalnej. Po rozwiązaniu stosunku pracy z pozwanym nabył on prawo do emerytury i pozwany był jego ostatnim pracodawcą. W związku z powyższym, pismem z dnia 30 kwietnia 2019 r. wniósł on o wypłatę przez pozwanego odprawy emerytalnej i nagrody jubileuszowej, lecz wypłacono mu jedynie pierwsze z tych świadczeń. Ze względu na to, że pracodawca naruszył obowiązujące przepisy prawa pracy w zakresie ochrony stosunku pracy powoda, nie można uznać, że powodowi nagroda ta się nie należała. W przypadku pracownika samorządowego, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę, należy wypłacić mu nagrodę jubileuszową także w przypadku, gdy nie ma on jeszcze stażu potrzebnego do nabycia prawa do tej nagrody. Dotyczy to sytuacji, gdy do nabycia prawa do nagrody brakuje mu mniej niż 12 miesięcy.

Pozwany Urząd Miejski w C. wniósł o oddalenie powództwa jako wniesionego przedwcześnie – pomimo braku pozwanego do zapłaty dochodzonej kwoty, a w przypadku uznania, że powództwo wniesiono prawidłowo, o jego oddalenie jako niezasadnego. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że powód pominął tryb rozwiązania stosunku pracy, tj. odwołanie go z pełnionej funkcji zastępcy Burmistrza Gminy C. w dniu 15 listopada 2018 r., od którego to oświadczenia nie wniósł odwołania do sądu pracy, uznając je za skuteczne i zgodne z przepisami. Nagroda jubileuszowa nie przysługuje powodowi, ponieważ decydujące znaczenie ma tu pozostawanie pracownika w stosunku pracy, a celem nagrody jubileuszowej jest docenienie finansowe wieloletniej aktywności zawodowej. Rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych wprowadziło wyjątek od wskazanej zasady pozostawania w stosunku pracy, przewidując prawo do nagrody jubileuszowej, gdy pracownikowi do nabycia „zwykłego” prawa brakuje mniej niż 12 miesięcy. O ile jednak w przypadku odprawy emerytalno – rentowej orzecznictwo sądowe przyjmuje, że nabycie prawa do emerytury nie musi być wyłącznym powodem ustania stosunku pracy, to w przypadku nagrody jubileuszowej, ten związek musi być bezpośredni. W przypadku powoda, wniosek o nabycie prawa do emerytury złożył on dopiero po ustaniu stosunku pracy. Tymczasem, w przypadku nagrody jubileuszowej związek przyczynowy pomiędzy ustaniem stosunku pracy a uzyskaniem emerytury lub renty musi występować w chwili rozwiązania stosunku pracy. Pozwany powołał się tu na szereg orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych w tego typu sprawach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. D. i Urząd Miejski w C. łączył stosunek pracy z powołania w okresie od dnia 6 grudnia 2006 r. do dnia 28 lutego 2019 r. W dniu 6 grudnia 2006 r. został powołany na stanowisko Zastępcy Burmistrza Gminy C. i zajmował je przez trzy kadencje.

W dniu 15 listopada 2018 r. został odwołany z tego stanowiska, a odwołanie to było równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę. Okres wypowiedzenia upłynął z dniem 28 lutego 2019 r. Oświadczenie o odwołaniu zawierało prawidłowe pouczenie o możliwości odwołania się od niego do sądu pracy.

W. D. nie skorzystał z prawa do wniesienia odwołania do sądu pracy.

Niesporne, a nadto dowód: pismo z dnia 15.11.2018 r. – w aktach osobowych powoda cz. C (nienumerowana karta), świadectwo pracy – w aktach osobowych powoda – k. 4c cz. C

Po rozwiązaniu stosunku pracy W. D. nie podjął zatrudnienia w innym miejscu. W marcu 2019 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o przyznanie mu prawa do emerytury, który rozpoznano pozytywnie i przyznano mu ją od momentu ukończenia 65 – go roku życia, tj. od dnia 13 kwietnia 2019 r.

Dowód: przesłuchanie powoda W. D. w charakterze strony – k. 47-48

Gdyby W. D. nadal był zatrudniony w Urzędzie Miejskim w C., to w maju 2019 r. upłynąłby okres 40 lat świadczenia przez niego pracy.

Niesporne, a nadto dowód: przesłuchanie powoda W. D. w charakterze strony – k. 47-48

Pismem z dnia 30 kwietnia 2019 r. wniósł do byłego pracodawcy o wypłatę mu odprawy emerytalnej i nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy. Urząd Miejski w C. wypłacił mu odprawę emerytalną, lecz odmówił wypłaty nagrody jubileuszowej.

Dowód: przesłuchanie powoda W. D. w charakterze strony – k. 47-48 , pismo powoda z dnia 30.04.2019 r. – k. 6, pismo pozwanego z dnia 30.05.2019 r. – k. 7

Wysokość nagrody jubileuszowej W. D. po 40 latach pracy wynosiłaby kwotę 25.632 zł.

Niesporne, a nadto dowód : wyliczenie – k. 19

W. D. utrzymuje się obecnie z emerytury w wysokości 6.700-6.800 zł netto i wynagrodzenia za pracę w kwocie 10.000 zł netto.

Dowód: przesłuchanie powoda W. D. w charakterze strony – k. 47-48

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne.

Oparte było ono na podstawie art. 36 ust. 2, art. 38 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych w związku z § 8 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Zgodnie z art. 36 ust. 2 ww. ustawy - pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa oraz jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

W myśl art. 38 ust. 2 pkt 5 tej ustawy – nagroda jubileuszowa przysługuje po 40 latach pracy w wysokości 300 % wynagrodzenia miesięcznego.

Zgodnie natomiast z § 8 ust. 7 powołanego wyżej rozporządzenia - w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy pracownikowi samorządowemu, któremu do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej brakuje mniej niż 12 miesięcy, licząc od dnia ustania stosunku pracy, nagrodę tę wypłaca się w dniu ustania stosunku pracy.

Przedmiotem sporu między stronami była ocena spełnienia przez powoda przesłanek z cytowanego § 8 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Sprowadzało się to do kwestii oceny czy tak jak w przypadku prawa do odprawy emerytalnej i rentowej pomiędzy ustaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę czy rentę wystarczający jest jeden z rodzaju związków (przyczynowy, czasowy bądź funkcjonalny), czy też niezbędny jest tu związek przyczynowy.

Kwestia ta była wielokrotnie przedmiotem rozpoznania przed Sądem Najwyższym, w orzecznictwie którego jednolicie wskazuje się, że stosując ten przepis rozporządzenia (w zmieniających się w czasie rozporządzeniach wydawanych w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych przepis ten pozostawał niezmienny) związek pomiędzy ustaniem stosunku pracy pracownika samorządowego a przejściem przez niego na emeryturę musi być przyczynowy.

Należy stwierdzić, że pracownik samorządowy co do zasady nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody. Wyjątek od tej zasady przewidziany został w § 8 ust. 7 cytowanego rozporządzenia (obowiązującego w okresie spornym), zgodnie z którym w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę pracownikowi samorządowemu, któremu do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej brakuje mniej niż 12 miesięcy, licząc od dnia ustania stosunku pracy, nagrodę tę wypłaca się w dniu ustania stosunku pracy. W świetle tego przepisu, przesłankami nabycia prawa do nagrody jubileuszowej są ustanie stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę i krótszy niż dwanaście miesięcy okres dzielący datę ustania stosunku pracy od daty nabycia prawa do nagrody jubileuszowej. Z przepisu wynika też wprost, że świadczenie staje się wymagalne w dniu ustania stosunku pracy, co wyklucza możliwość przyjęcia, że związek, o którym w nim mowa, może mieć charakter funkcjonalny. Związek funkcjonalny, jakiego istnienie między ustaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do renty jest w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego wystarczające dla nabycia prawa do odprawy rentowej w myśl art. 92¹ § 1 k.p. nie uzasadnia nabycia prawa do nagrody jubileuszowej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2000 r., III ZP 18/99, OSNP 2000 Nr 24, poz. 888; także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2011 r., II PK 149/10). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że dla nabycia nagrody jubileuszowej przez pracownika samorządowego, któremu brakuje mniej niż 12 miesięcy dla uzyskania do niej prawa, konieczne jest istnienie związku przyczynowego między rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy. Co więcej, musi to być związek przyczynowy występujący w chwili rozwiązania stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 12 lutego 2010 r., II PK 2'14/09, wyrok Sądu Najwyższego z 8 marca 2016 r. w sprawie sygn. akt II PK 15/15).

W wyroku z dnia 12 lutego 2010 r. wydanego w sprawie II PK 214/09 Sąd Najwyższy stwierdził, że dla nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, według § 12 ust. 8 (przypis własny: obowiązującego wówczas, ale zawierającego analogiczny przepis co w § 8 ust. 7 rozporządzenia z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych) rozporządzenia z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 146, poz. 1223 ze zm.), między ustaniem stosunku pracy a uzyskaniem emerytury lub renty musi występować związek przyczynowy w chwili rozwiązania stosunku. W uzasadnieniu tego wyroku wskazano, że o ile o jednorazowej odprawie emerytalnej należnej w związku z przejściem na emeryturę istotnie rozstrzyga zmiana statusu pracownika na status emeryta, to w przypadku uprawnienia do nagrody jubileuszowej należnego na warunkach art. 12 ust. 8 powołanego rozporządzenia, chodzi o wyjątkowe warunki wyjątkowego świadczenia. Wspomnianą wyjątkowość należy odnieść do "zwykłego" uprawnienia do nagrody jubileuszowej, która - stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych w związku z art. 22 ust. 1 i art. 23 ustawy o pracownikach urzędów państwowych - powstaje po odbyciu określonego stażu pracy. Uprawnienie to nie jest jednorazowe bo osiągnięcie dłuższego przewidzianego okresu pracy uprawnia do nagrody kolejnej, dotyczącej wydłużonego okresu stażowego. Szczegółność uregulowania o które chodzi w sprawie polega na przyznaniu prawa do nagrody jubileuszowej w sytuacji gdy pracownikowi do nabycia "zwykłego" prawa brakuje mniej niż 12 miesięcy "w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę". Każdy z tych warunków musi być spełniony, przy czym o tym drugim można mówić jako o uwarunkowaniu specjalnego przywileju. W wymaganiu, aby ustanie stosunku pracy powstawało w związku z przejściem na emeryturę, zasadza się sens przyznanego przywileju. Nie chodzi tu - jak w wypadku odprawy emerytalnej - o wyposażenie pracownika ze względu na przejście na emeryturę. Chodzi zaś o skrócenie wymaganego okresu stażowego dlatego, że pracownik nie uzyska przewidzianego okresu bo jego stosunek pracy ustał w związku (z powodu) z przejściem na emeryturę. Wykładnię, że dla nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, według powyższego przepisu, między ustaniem stosunku pracy a uzyskaniem emerytury lub renty musi występować związek przyczynowy

w chwili rozwiązania stosunku pracy przyjął też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 października 2006 r. II PK 14/06 (OSNP 2007 Nr 19-20, poz. 273).

Sąd orzekający w sprawie w pełni te poglądy podziela.

W rozpoznawanej sprawie nie zachodził związek przyczynowy pomiędzy ustaniem stosunku pracy powoda W. D. a przejściem przez niego na emeryturę. Stosunek pracy powoda ustał z innego powodu, a mianowicie w związku z odwołaniem go ze stanowiska Zastępcy Burmistrza Gminy C.. Wystąpienie przez powoda o emeryturę było następstwem ustania stosunku pracy z innego powodu. Po ustaniu stosunku pracy powód wystąpił natomiast o emeryturę w związku z tym, że zbliżał się do ukończenia wieku emerytalnego, co nastąpiło w dniu 13 kwietnia 2019 r.

Powód w pozwie wskazał, że powinno się wziąć pod uwagę fakt w niniejszej sprawie, że pracodawca rozwiązał z nim umowę o pracę niezgodnie z prawem, ponieważ podlegał on wówczas ochronie przedemerytalnej.

Okoliczność ta pozostawała jednak irrelevantna dla rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu. Niespornie bowiem powód nie odwołał od oświadczenia pracodawcy o odwołaniu. Mimo, że został pouczony o prawie odwołania się do sądu pracy, podjął decyzję, aby tego nie czynić, gdyż, jak zeznał, miał świadomość, że niedługo przejdzie na emeryturę. Po upływie okresu przeszło 3 lat, chciałby, aby Sąd dokonał oceny jego zarzutu względem jego odwołania (zrównanego w skutkach z wypowiedzeniem umowy o pracę). Tymczasem obalenie domniemania zgodności z prawem oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy, możliwe jest jedynie w przewidzianym do tego trybie i terminie. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 13 grudnia 1996 r, w sprawie I PKN 41/96 (OSNAPiUS 1997 nr 15 poz. 268) kardynalną regułą prawa pracy jest możliwość wzruszenia skutków prawnych wadliwego wypowiedzenia, tj. wypowiedzenia nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę, wyłącznie w drodze sądowej, uruchamianej przez odwołanie pracownika do sądu rejonowego – sądu pracy w kodeksowym terminie prawa materialnego. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie III PK 74/10.

Mając na uwadze powyższe, powództwo podlegało oddaleniu.

Nie było podstaw do oddalenia pozwu jako przedwczesnego, wobec faktu, iż zdaniem pozwanego, powód nie wezwał go do zapłaty spornej nagrody jubileuszowej. Po pierwsze: wezwanie takie powód wystosował w piśmie z dnia 30 kwietnia 2019 r. (k. 6), po drugie: nawet gdyby tego nie zrobił, nie jest to podstawa do takiego rozstrzygnięcia.

Stan faktyczny w sprawie był w zasadniczych kwestiach niesporny. Rozstrzygnięcie sprawy sprowadzało się do oceny przepisów prawa. Ustalono na podstawie dokumentów zgromadzonych w sprawie, w tym w aktach osobowych powoda, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron. Ponadto Sąd oparł się na zeznaniach powoda przesłuchanego w sprawie, które w całości uznano za wiarygodne.

Orzeczenie o kosztach postępowania oparto na treści art. 98 k.p.c., przewidującego odpowiedzialność za wynik procesu. Ponieważ powód przegrał postępowanie, a strona pozwana reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika i wniosła o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwoty 2.700 zł. Podstawą jest tu § 2 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(...)